

Závěr

Problematika nabývání vlastních akcií a finanční asistence bude bezpochyby aktuálním tématem nejen na národní úrovni i v následujících letech. Předně nelze než apelovat na zákonodárce, aby co nejdříve odstranil u obou těchto institutů vadně provedenou transpozici týkající se ustanovení o bilančních předpokladech a sejmul tak břímě z členů představenstva, kteří se za současného právního stavu nalézají v nelehké pozici. Ačkoliv by se český zákonodárce ve snaze udržet konkurenceschopnost českého právního řádu pravděpodobně při dané novelizaci nepokusil zakotvit nové požadavky nad rámec čl. 19 prvního pododstavce novely Druhé směrnice pro problematiku nabývání vlastních akcií, uzavřeme na tomto místě pro klid českých společností, že by tak vzhledem k maximálnímu standardu harmonizace ani učinit nemohl.

Uvolnění podmínek pro nabývání vlastních akcií tak společnosti jistě uvítají, vždyť již delší dobu kritika funkčnosti doktríny o tvorbě a zachování základního kapitálu zaznívala ze všech stran. Uvolnění podmínek však s sebou přinese i negativní jevy, například zmíněné riziko samokontroly a pákový efekt.

V souvislosti s poskytováním finanční asistence stranou diskusí a polemiky odborné veřejnosti jistě nezůstanou otázky podmínek obvyklých v obchodním styku, insolvenčního testu a schvalování poskytnutí finanční asistence, jakož ani další podmínky pro její poskytování. Neméně často pak v této souvislosti vyvstane potřeba diskutovat a řešit případné nesplnění či možné porušení daných podmínek a jejich důsledky. V tomto ohledu zřejmě nelze než uzavřít, že konečnou odpověď na tyto otázky přinese až judikatura soudů vyšších instancí. Jsem toho názoru, že soudy by měly při rozhodování vzít v úvahu okolnosti přijetí současné právní úpravy, uvědomit si, že finanční asistence je výhodná jak pro společnost, tak i příjemce, vzít v úvahu, že společnosti na možnost legálně poskytovat své volné finanční zdroje dlouho čekaly a ve světle základních soukromoprávních zásad, na nichž stojí české právo, by se tak zbytečně neměly uchýlovat k pohřbívání životaschopnosti právních úkonů, na jejichž základě byla finanční asistence poskytnuta. Dokud však soudy vyšších instancí rozhodnutími v konkrétních případech neposkytnou vodítko pro to, jak striktně je třeba jednotlivá zákonná ustanovení vykládat, nelze než společností doporučit co nejopatrnější a nejkonzervativnější přístup při poskytování finanční asistence. U akciových společnostech stranou nezůstanou ani úvahy o případné změně právní formy za účelem jejího poskytnutí.